

Sygn. akt III ZS 4/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Jerzy Kwaśniewski

Protokolant Halina Kurek

w sprawie ze skargi Ministra Zdrowia

na uchwałę Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 13 stycznia 2012 r.,

Nr 51/ III /2012 w sprawie przyjęcia Regulaminu prowadzenia ewidencji

laboratoriów w części dotyczącej § 4 ust. 2 oraz § 5 ust.2 i 4 Regulaminu,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lipca 2012 r.,

1. uchyla § 4 ust. 2 oraz § 5 ust. 4 Regulaminu,

2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy.

Uzasadnienie

Skargą z dnia 7 maja 2012 r. Minister Zdrowia zaskarżył w części uchwałę Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych (dalej jako Krajowa Rada) z dnia 13

stycznia 2012 r. w sprawie przyjęcia regulaminu prowadzenia ewidencji laboratoryjnej (dalej jako uchwała), to jest w zakresie § 1 uchwały w związku z § 4 ust. 2 oraz § 5 ust. 2 i 4 regulaminu prowadzenia ewidencji laboratoriów (dalej jako regulamin), stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały.

Zaskarżonej uchwale Minister Zdrowia zarzucił naruszenie art. 19 ust. 1, 3 i 4 w związku z art. 47 pkt 9 lit. e ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529 ze zm., dalej jako ustawa) poprzez: 1) ustanowienie dodatkowych wymogów stanowiących podstawę wpisu do ewidencji laboratoriów, 2) niewskazanie przesłanek odmowy wpisu do ewidencji oraz 3) niewłaściwe wskazanie organu uprawnionego do podjęcia decyzji o wpisie bądź odmowie wpisu do ewidencji laboratoriów. Minister Zdrowia wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części.

Na mocy zaskarżonej uchwały przyjęto – w zaskarżonym skargą zakresie – w regulaminie przepisy o następującej treści:

§ 4 ust. 2 „Podmiot zgłaszający wniosek o wpis laboratorium do ewidencji przesyła wypełniony formularz p.n. „Wniosek o wpis laboratorium do ewidencji” zwany dalej wnioskiem, stanowiący załącznik Nr 1 do regulaminu i „informację o działalności medycznego laboratorium udzielającego świadczeń zdrowotnych z zakresu diagnostyki laboratoryjnej” zwaną dalej „informacją”, stanowiący załącznik nr 2 do regulaminu i „Formularz badań genetycznych”, stanowiący załącznik nr 3 do regulaminu, zwany dalej „formularzem”, o ile podmiot składający wniosek wykonuje badania diagnostyczne z zakresu genetyki”.

§ 5 ust. 2: „Osoba upoważniona przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych, zgodnie z uchwałą określoną w § 3 ust. 2 rozpatruje wniosek pod względem spełnienia wymogów formalno-prawnych”.

§ 5 ust. 4 „Po złożeniu wniosku, uzupełnieniu braków wniosku lub upływie terminu do jego uzupełnienia osoba upoważniona przez KRDL, zgodnie z uchwałą określoną w § 3 ust. 2, dokonuje czynności wpisu do ewidencji lub odmowy wpisu”.

Krajowa Rada w odpowiedzi na skargę Ministra Zdrowia wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. W odpowiedzi na zarzuty skargi Krajowa Rada podniosła, że wymieniona w § 4 ust. 2 regulaminu informacja mają na celu wywiązanie się samorządu diagnostów z obowiązków

nałożonych na niego ustawą, w szczególności w art. 35 ustawy. W zakresie zarzutu dotyczącego braku przesłanek odmowy wpisu do ewidencji, Krajowa Rada podniosła, że przesłanki wpisu zostały określone wprost w ustawie, zatem bezcelowe jest wymienianie, jakiego rodzaju uchybienia wniosku o wpis stanowią podstawę odmowy wpisu. W odniesieniu do zarzutu skargi obejmującego § 5 ust. 4 regulaminu Krajowa Rada podnosi, że umocowanie członka Krajowej Rady do podejmowania decyzji w przedmiocie wpisu do ewidencji znajduje oparcie w przepisach Kodeksu cywilnego, które umożliwiają udzielenie pełnomocnictwa do dokonywania czynności; przepis art. 19 ust. 1 ustawy nie stoi zaś na przeszkodzie takiemu umocowaniu, ponieważ rozstrzyga jedynie, że to Krajowa Rada prowadzi ewidencję.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga Ministra Zdrowia okazała się częściowo zasadna.

Sąd Najwyższy uznaje za zasadny zarzut sprzeczności § 4 ust. 2 regulaminu z art. 19 ustawy. Przepis art. 19 ust. 3 ustawy w sposób wyczerpujący normuje treść wniosku o wpis. Stanowi on, że wniosek o wpis laboratorium do ewidencji zawiera: 1) pełną i skróconą nazwę laboratorium, jego siedzibę i adres; 2) nazwę (firmę), formę organizacyjno-prawną, siedzibę i adres podmiotu, który prowadzi laboratorium, oraz numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub w ewidencji działalności gospodarczej. Zaskarżony przepis regulaminu nakłada natomiast na podmiot wnioskujący o dokonania wpisu do ewidencji obowiązek przedstawienia Krajowej Radzie informacji, których w myśl jednoznacznie sformułowanych przepisów ustawy wnioskodawca nie ma obowiązku podawać ubiegając się o wpis. Tym samym w § 4 ust. 2 regulaminu zaskarżona uchwała wprowadziła dodatkowe wymogi wpisu do ewidencji, które nie zostały przewidziane w przepisach obowiązującego prawa.

Bezzasadna jest argumentacja przedstawiona w odpowiedzi na skargę, zgodnie z którą wskazane w § 4 ust. 2 regulaminu informacje, jakie wnioskodawca musi przedstawić Krajowej Radzie ubiegając się o wpis, mają na celu wywiązanie się samorządu diagnostów z jego ustawowych obowiązków. Powierzenie Krajowej

Radzie obowiązku prowadzenia ewidencji laboratoriów służy ułatwieniu przeprowadzenia przez Krajową Radę kontroli i oceny wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej przez diagnostę. Umożliwia bowiem identyfikację miejsca wykonywania zawodu przez diagnostę oraz ustalenie, czy podmiot prowadzący laboratorium dopełnił obowiązku wpisu do ewidencji. Prowadzenie ewidencji nie jest natomiast instrumentem służącym weryfikacji przez Krajową Radę zgodności działania laboratoriów lub prowadzących je podmiotów z prawem. Wpis do ewidencji nie ma charakteru konstytutywnego. Przepis art. 19 ust. 2 ustawy nakłada bowiem obowiązek „wystąpienia z wnioskiem o wpis laboratorium do ewidencji” na podmiot leczniczy (lub uczelnię medyczną), który „prowadzi laboratorium”. Prowadzenie laboratorium nie jest zatem uwarunkowane ani zgłoszeniem laboratorium do ewidencji, ani uzyskaniem wpisu do ewidencji, skoro z wnioskiem o wpis występuje podmiot, który uruchomił już działalność laboratorium. Potwierdza to także art. 20 ustawy, z którego wynika, że laboratoria są tworzone lub likwidowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 112, poz. 654 ze zm.), zaś dopiero utworzenie lub likwidacja laboratorium na podstawie przepisów tej ustawy rodzi po stronie podmiotu leczniczego obowiązek wystąpienia z wnioskiem o wpis lub wykreślenie z ewidencji.

Nieuzasadniony jest zarzut sprzeczności § 5 ust. 2 regulaminu z art. 19 ustawy. Minister Zdrowia zarzuca sprzeczność § 5 ust. 2 regulaminu z art. 19 ustawy poprzez przyznanie kompetencji do rozpatrzenia wniosku pod względem spełnienia wymogów formalno-prawnych osobie upoważnionej przez Krajową Radę na podstawie uchwały z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie ustalenia podziału czynności między członków Prezydium Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych. Przepisy ustawy w zakresie dotyczącym trybu działania Krajowej Rady stanowią, że w imieniu Krajowej Rady w sprawach określonych jej uchwałą działa prezydium Rady (art. 46 ust. 4). Przepisy ustawy nie zawierają przy tym upoważnienia do delegowania przez Radę na rzecz jednego ze swoich członków wykonywania kompetencji zastrzeżonych przez ustawę do właściwości Rady. Powyższe nie oznacza jednak, że Krajowa Rada nie może wskazać mocą swojej uchwały, który z jej członków będzie dokonywał – w ramach wykonywania przez

Krajową Radę jej zadania, jakim jest prowadzenie ewidencji laboratoriów (art. 19 w związku z art. 47) – czynności technicznych niezbędnych do podjęcia przez Krajową Radę uchwały w przedmiocie wpisu albo odmowy wpisu laboratorium do ewidencji. Czynności sprawdzające wniosek pod względem wymogów formalnoprawnych są czynnościami przygotowawczymi niezbędnymi do realizacji przez Krajową Radę jako organ kolegialny zadania, o którym mowa w art. 19 ustawy. Wewnętrzny podział obowiązków między członków Krajowej Rady mieści się bowiem w sferze konstytucyjnie chronionej autonomii samorządów zawodowych.

Skarga Ministra Zdrowia jest natomiast zasadna w zakresie, w jakim zarzuca sprzeczność § 5 ust. 4 regulaminu z art. 19 ustawy. Tym przepisem regulaminu umocowano bowiem osobę upoważnioną przez Krajową Radę na podstawie odrębnej uchwały do dokonywania wpisu do ewidencji lub odmowy wpisu do ewidencji. W ten sposób, bez stosownego upoważnienia ustawowego, Krajowa Rada upoważniła jednego lub kilku ze swoich członków do wykonywania kompetencji zastrzeżonych ustawowo do właściwości Krajowej Rady. Prowadzenie ewidencji, dokonywanie w niej wpisów lub podejmowanie uchwał o odmowie wpisu należy do Krajowej Rady działającej jako organ kolegialny. Treść art. 19 ustawy nie stanowi natomiast przeszkody dla podjęcia przez Krajową Radę uchwały upoważniającej prezydium Krajowej Rady do dokonywania wpisu lub odmowy wpisu, skoro z mocy art. 46 ust. 4 ustawy prezydium może działać w imieniu Krajowej Rady w sprawach określonych uchwałą tejże Rady, z wyjątkiem uchwalania budżetu Krajowej Rady. Ustawodawca przewidział zatem mechanizm delegowania przez Krajową Radę kompetencji do wykonywania jej zadań na prezydium Rady.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej.